

ФАКТИ НАУКОВОГО ЖИТТЯ. ХРОНІКА ПОДІЙ

Україна — Польща в ракурсі журналу «Kultura»

Нинішнього року в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського відбулася презентація відомого і надзвичайно впливового в середовищі політичних діячів та широких кіл громадськості польського журналу «Kultura», який виходить з 1962 р. (головний редактор Єжи Гедройц). У НБУВ було розгорнуто висококваліфіковано підготовлену дизайнерами Бібліотеки виставку творчої продукції редакції часопису: представлено всі його номери, а також цінні в науковому відношенні монографії, «Історичні зошити» та ін. На жаль, цей доробок в Україні майже не відомий навіть фахівцям. Віднині кожен бажаючий зможе ознайомитися з ним, оскільки виставку повністю подаровано Національній бібліотеці.

На урочистостях були присутні представники Польського посольства, члени товариства «Україна — Польща», різних громадських організацій, польські вчені, кореспонденти вітчизняних засобів масової інформації та ін.

Вітаючи присутніх, генеральний директор НБУВ, акад. НАН України О. С. Онищенко спинився на давніх і міцних історичних зв'язках між двома слов'янськими народами, охарактеризував спільність загальнолюдських інтересів, феномен багатих культур. Наголосив, що в українського і польського народів одне майбутнє, а його треба будувати розумно, по-доброму, толерантно, оберегаючи і зберігаючи те позитивне, що було накопичено протягом тисячоліття.

— Усі примірники експозиції цінні для фонду Бібліотеки, — підкреслив її генеральний директор. — Я радію кожному новому виданню, що поповнює нашу духовну скарбницю, як банкір, котрий радіє новій монеті, що збільшує його капітал.

Акад. О. С. Онищенко — головний редактор науково-теоретичного журналу «Бібліотечний вісник», голова редакційної колегії «Наукових праць», які випускає НБУВ, і тому, зрозуміло, йому особливо близька подвижницька діяльність Єжи Гедройца. Той зумів зробити те, що не вдалося свого часу ні Гарібальді, ні Герцену. Гасла, ідеї видатного польського журналіста, вченого, громадського діяча, нехай дуже непросто, але врешті-решт були сприйняті й перейняті, піднесені не тільки окремими громадянами, а й усім західноєвропейським прогресивним загалом, громадськими діячами, державою.

Гедройц ще кілька десятиліть тому передбачив

незалежність України. Він широко бажав її. Недоторканість сусідніх кордонів — гарантія незалежності Польщі, — вчив головний редактор наукового журналу.

— Концепція унікальної особистості, — зазначив професор Берлінського університету Богдан Осадчук, який співробітничав із журналом майже 50 років, — стала провідною в передових шарах польського суспільства.

Як історик Єжи глибоко аналізував спектр різних проблем. Цій тематиці присвячував «Історичні зошити». Запрошував до співпраці на сторінках часопису видатних учених та політологів, громадських діячів, котрі вважали за честь надрукуватися в такому унікальному виданні, як «Kultura». Сам же стратег завжди залишався в тіні. Його постать, діяльність — привід для роздумів щодо взагалі значення наукової преси, можливостей її потужного впливу не тільки на дослідницький процес, а й суспільство, для аналізу ролі та надзвичайної відповідальності журналіста і, зокрема, керівника видання.

Є. Гедройц увійшов в історію людства, ще за життя воздвиг собі пам'ятник. «Ім'я йому — «Kultura», — одноставно зазначали промовці і зокрема голова товариства «Україна — Польща» Богдан Горинь.

У 1995 р. було створене товариство Опіки над літературою. Саме тоді й виникла ідея провести книжкову виставку журналу «Kultura» і круглий стіл для ЗМІ. Посол України в Польщі Дмитро Павличко сприяв перевезенню в Україну двох комплектів видань журналу. Один із них надійшов до Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, інший — до НБУВ. Влаштуванням виставки особливо опікувалися Наталя Ішуніна, Богуміла Бордуховська та ін.

Зауважимо, церемонія відкриття виставки, прес-конференція для представників ЗМІ, яку вела Таїсія Зарецька, проходили без перекладача. Отже, наші народи прекрасно розуміють один одного. І в цьому розумінні — наше майбутнє.

*Автор Ушкалов,
наш кор.*

© Ушкалов А. М. Київ, 2000